

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Kulturmiljöenheten
Niklas Ytterberg
Antikvarie
010-224 54 03

431-39084-2021
2022-05-23

Sida
1(1)

Uddevalla kommun
att. sara.noren@uddevalla.se

Angående arkeologisk undersökning av fornlämning L1969:2283 på fastigheten Fröland 3:25 i Uddevalla kommun

Länstyrelsen beslutade den 2 februari 2022 om arkeologisk undersökning av fornlämning L1969:2283 inom det planerade detaljplaneområdet för industri samt ny genomfart inom Fröland 3:25, Uddevalla kommun. Av bifogad redovisning framgår att Arkeologerna SHM har utfört undersökningen i april och maj månader 2022.

Vid undersökningen påträffades spår av bebyggelse inom Frölands gårdstomt från 1700–1900-tal. Bland annat dokumenterades flera husgrunder från bostadshus och ekonomibyggnader, grunden till en möjlig jordkällare och ett äldre odlingslager.

Länstyrelsen bedömer att fornlämning L1969:2283 inte länge omfattas av kulturmiljölagens bestämmelser. Länstyrelsen har därför ur antikvarisk synpunkt inget att erinra mot att den berörda marken används för avsett ändamål.

Niklas Ytterberg

Bilaga
Redovisning av utförd arkeologisk undersökning upprättad av Arkeologerna SHM och inkommen till Länstyrelsen den 23 maj 2022.

Digital kopia till:
Uddevalla kommun
Bohusläns museum

Datum 2022-05-23
Dnr 5.1.3-00955-2021
Er ref 431-39084-2021

Resultat av arkeologisk undersökning av fornlämningen L1969:2283 inom fastigheten Fröland 3:25, Uddevalla kommun

Arkeologerna, Statens historiska museer har utfört en arkeologisk undersökning av rubricerad fornlämning. Fornlämningen bestod av gårdstomten till gården Fröland, känd sedan 1400-talet.

Fröland är en sammanslagning av två gårdar, Lilla och Stora Fröland om sammanlagt 1¼ hemman. Båda gårdarna var frälsehemman. Lilla Fröland tycks upphöra som självständig enhet redan under 1500-talet och dess mark brukades senare under Stora Fröland. I kartmaterialet kan vi med viss sannolikhet urskilja den del av inägorna som tidigare tillhört Lilla Fröland, men några spår av gårdsbyggnader kunde inte iakttas.

Stora delar av undersökningsområdet (UO) var berg i dagen. Undersökningen koncentrerades till de platser där bebyggelse och andra lämningar förväntades utifrån förundersökningsresultaten, de historiska kartorna och topografin.

Platsen var bebodd in i 1980-talet. Sentida markplanering och bebyggelse har skadat äldre lämningar i stor utsträckning, men en del spår fanns kvar.

Arkeologerna
Tel. 010-480 80 00
Hemsida www.arkeologerna.com
Org.nr 202100-4953
Bankgiro 566-2085

Fakturaadress:
Arkeologerna,
Statens historiska museer
FE7703
831 90 Östersund
Fakturan märks med:
Projektledarens namn och
projektkod

I den nordöstligaste delen av UO dokumenterades en byggnad som utifrån myntfynd kan dateras till 1700-talets senare del. Enligt kartmaterialet har den rivits någon gång mellan ca 1870 och 1938. Byggnaden omfattade ett spisiröse, syllstenar och en liten stenlagd utomhusyta. Den bevarade ytan var ca 6 x 8 meter, men huset kan ha sträckt sig något längre österut. I närheten har det funnits fler byggnader enligt kartorna 1799 och 1870, men de hade helt utplånats av byggnader från 1900-talet.

Längst i söder undersöktes ett stenfundament med stora markstenar, som kan härröra från en ekonomibyggnad som legat här under 1700- och 1800-talen, men spåren var svårtolkade.

I fornlämningens västra del undersöktes en stenpackning med en tillhörande rad av syllstenar. De torde härröra från en byggnad som legat här under 1700- och 1800-talen. Inga fynd kunde dock bekräfta dateringen. Under stenpackningen fanns ett förmodat odlingslager som hade bevarats i en svacka i berget.

Några meter norr om denna plats dokumenterades en konstruktion som förmodligen varit en jordkällare, men där endast en grund med stora stenar fanns kvar.

Därutöver kontrollerade vi genom sökschaktning andra områden som enligt de äldre kartorna varit bebyggda, men inga konkreta spår efter äldre byggnader kunde konstateras.

Fynden, som främst samlades in från området i nordöst, var till allra största delen från 1800- och 1900-talen, men några kan dateras ned i 1700-tal och möjligen 1600-tal. De bestod av keramik, glas, järnföremål och en del djurben.

Prov för arkeobotanisk analys samlades in från förmodade odlingslager och från husgrunden i nordöst.

Det historiska kartmaterialet och arkivkällorna är relativt omfattande. Det visar att gården under tidigmodern tid bebotts av 3–4 hushåll och att det var mycket trångt på gårdstomten. Med tanke på hur många hus som redovisas på kartorna och mängden människor som bott här är det förvånande att så få spår fanns kvar. Flera bouppteckningar finns bevarade och kan ge information om de boendes materiella kultur och ekonomiska status.

Upparbetad fälttid är 468 arkeologtimmar och 40 grävmaskintimmar.

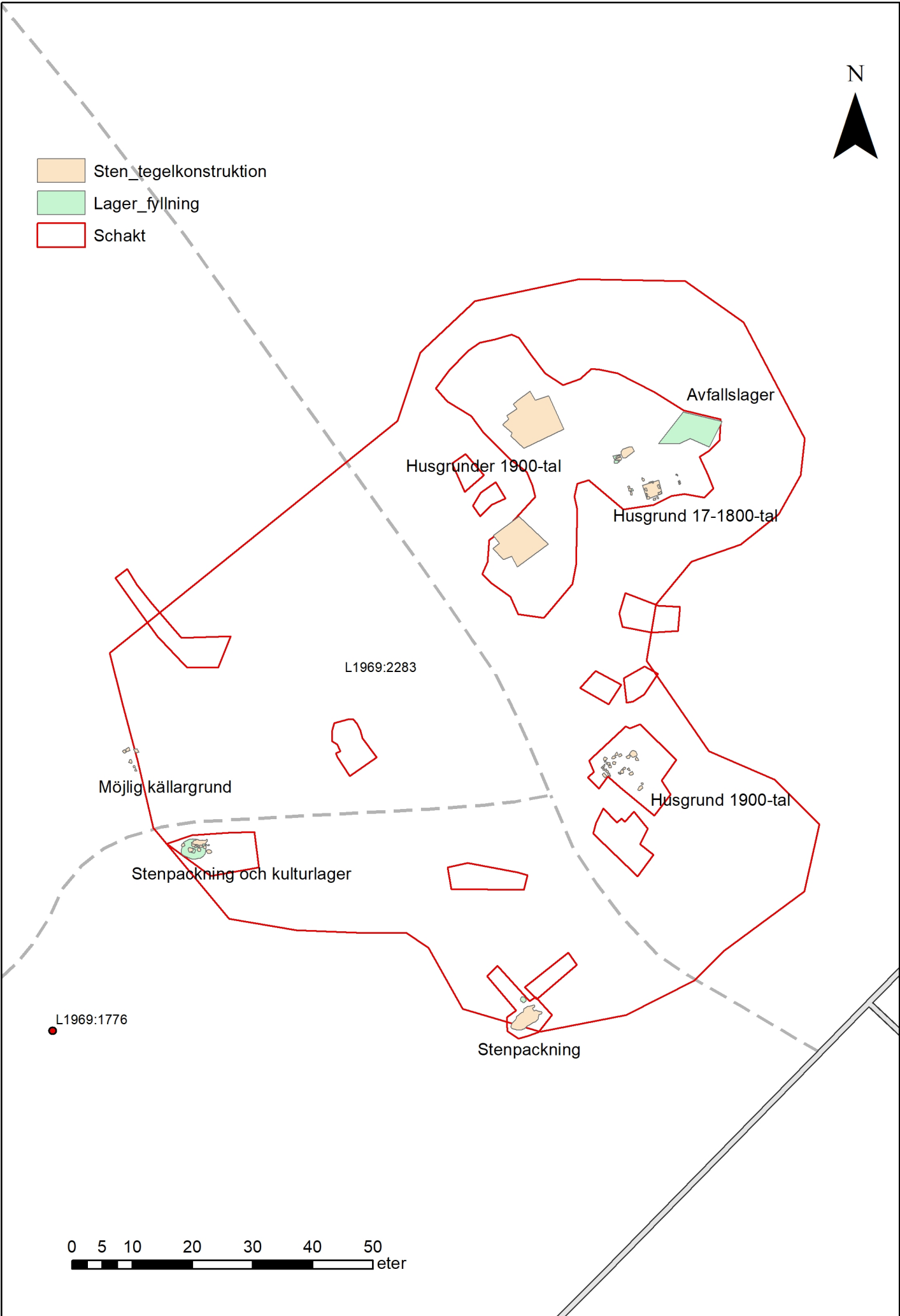
Arkeologerna
Statens historiska museer
Möndal

Christina Rosén
Projektledare

Bifogas:
Översiktsplan över det undersökta området med schakt och kontexter markerade. Skala 1:800.

- Sten_tegelkonstruktion
- Lager_fyllning
- Schakt

0 5 10 20 30 40 50 eter